

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Document de ședință

A7-0062/2011

18.3.2011

RAPORT

referitor la aplicarea Regulamentului (CE) nr. 2004/2003 privind statutul și finanțarea partidelor politice la nivel european (2010/2201(INI))

Comisia pentru afaceri constituționale

Raportoare: Marietta Giannakou

PR_INI

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	7
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE	7

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la aplicarea Regulamentului (CE) nr. 2004/2003 privind statutul și finanțarea partidelor politice la nivel european (2010/2201(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 10 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană și articolul 224 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
 - având în vedere articolul 12 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,
 - având în vedere Regulamentul (CE) nr. 2004/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind statutul și finanțarea partidelor politice la nivel european [partidele politice și fundațiile afiliate acestora, astfel cum sunt definite la articolul 2 alineatele (3) și (4)] și normele privind finanțarea lor¹ (Regulamentul privind finanțarea), în special articolul 12,
 - având în vedere Rezoluția sa din 23 martie 2006 privind partidele politice europene²,
 - având în vedere raportul din 18 octombrie 2010 prezentat Biroului de către Secretarul General și referitor la finanțarea partidelor la nivel european, în conformitate cu articolul 15 din Decizia Biroului din 29 martie 2004³ de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului privind finanțarea,
 - având în vedere nota Biroului din 10 ianuarie 2011, ca versiune revizuită a deciziilor Biroului din 13 decembrie 2010,
 - având în vedere articolul 210 alineatul (6) și articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri constituționale (A7-0062/2011),
- A. întrucât articolul 10 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană prevede că „partidele politice la nivel european contribuie la formarea conștiinței politice europene și la exprimarea voinței cetățenilor Uniunii”, iar Parlamentul și Consiliul, în conformitate cu articolul 224 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, stabilesc statutul partidelor politice și al fundațiilor acestora la nivel european, în special regulile legate de finanțarea lor;
- B. întrucât Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene stipulează clar că partidele politice la nivelul Uniunii contribuie la exprimarea voinței politice a cetățenilor Uniunii;

¹ JO L 297, 15.11.2003, p. 1, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) 1524/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2007, JO L 343, 27.12.2007, p. 5.

² JO C 292 E, 1.12.2006, p. 127.

³ Modificată prin deciziile Biroului din 1 februarie 2006 și 18 februarie 2008.

- C. întrucât Uniunea Europeană trebuie să funcționeze pe baza principiului „democrației reprezentative”, astfel cum se prevede la articolul 10 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană;
- D. întrucât fundamentele partidelor politice europene au fost stabilite de tratatele de la Maastricht și Nisa, care au introdus posibilitatea finanțării acestora, oferindu-le astfel o autonomie operațională față de grupurile parlamentare;
- E. întrucât, în 2007, la solicitarea Parlamentului¹, Comisia a prezentat o propunere de introducere a finanțării fundațiilor politice la nivel european (fundațiile politice europene), care a fost adoptată în decembrie 2007, având drept obiectiv sprijinirea partidelor politice europene în dezbaterile privind chestiunile de politică publică europeană și integrarea europeană;
- F. întrucât regulamentul de modificare din 2007² vizează facilitarea procesului de integrare a partidelor politice europene, prin favorizarea unei structurări și organizări mai eficiente a partidelor politice în cadrul Uniunii;
- G. întrucât regulamentul de modificare din 2007 a consolidat în mod semnificativ rolul partidelor politice europene cu ocazia alegerilor pentru Parlamentul European, stipulând posibilitatea includerii finanțării campaniilor electorale la capitolul cheltuielilor; întrucât această posibilitate a fost, totuși, restrânsă de condiția ca creditele în cauză să nu fie utilizate pentru finanțarea directă sau indirectă a partidelor politice naționale sau a candidaților;
- H. întrucât toate partidele politice europene care beneficiază de finanțare au semnat un cod de conduită, considerat de Birou ca fiind obligatoriu pentru toate părțile, care stabilește normele ce trebuie respectate în timpul campaniilor electorale;
- I. întrucât consolidarea rolului partidelor politice europene este inevitabil legată de implicarea acestora în alegerile pentru Parlamentul European;
- J. întrucât regulamentul de modificare din 2007 face apel la o recunoaștere mai formală a partidelor politice europene;
- K. întrucât regulamentul de modificare din 2007 este orientat spre crearea unor partide politice pe deplin organizate și eficiente la nivel european și la nivelul statelor membre, printr-un proces echilibrat de instituționalizare;
- L. întrucât regulamentul de modificare din 2007 are ca scop convergența organizațională a partidelor politice și a fundațiilor lor la nivel european, recunoscând în același timp sarcinile diferite urmărite de partidele politice și, respectiv, de fundațiile politice ale acestora;
- M. întrucât această convergență organizațională poate fi realizată doar prin stabilirea unui statut politic, juridic și fiscal comun al partidelor politice europene, deși acest lucru nu

¹ Rezoluția din 23 martie 2006 privind partidele politice europene, punctul 14 (JO C 292 E, 1.12.2006, p. 127).

² Regulamentul (CE) nr. 1524/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2007, JO L 343, 27.12.2007, p. 5.

trebuie să implice o standardizare organizațională a partidelor politice europene și a fundațiilor acestora, pentru care partidele politice europene și fundațiile acestora dețin competență exclusivă;

- N. întrucât cerința de a adopta un statut juridic al partidelor politice europene și al fundațiilor politice ale acestora pe baza dreptului Uniunii Europene reprezintă un pas clar și semnificativ în direcția consolidării democrației în cadrul Uniunii;
- O. întrucât convergența organizațională și funcțională, precum și îmbunătățirile aduse procesului de finanțare pot fi realizate doar prin adoptarea unui statut juridic european uniform și comun pentru toate partidele politice europene și fundațiile politice ale acestora, pe baza dreptului Uniunii Europene;
- P. întrucât regulamentul privind partidele politice la nivel european nu face o diferență între recunoașterea și finanțarea partidelor politice;
- Q. întrucât nota Biroului din 10 ianuarie 2011 a recomandat înăsprirea criteriilor de finanțare a partidelor politice europene; întrucât acest lucru constituie o restricție a concurenței dintre partide la nivel european, atâta timp cât criteriile de recunoaștere legală și finanțarea partidelor politice sunt identice;
- R. întrucât regulamentul de modificare din 2007 oferă un temei juridic și financiar clar pentru crearea unor partide politice integrate la nivelul Uniunii Europene, cu scopul de a sensibiliza publicul european și pentru a exprima realmente voința cetățenilor Uniunii Europene;
- S. întrucât finanțarea partidelor politice europene face obiectul dispozițiilor Titlului VI „Subvenții” din Regulamentul financiar¹ și al normelor sale de aplicare;
- T. întrucât Biroul, ca organ responsabil cu punerea în aplicare a Regulamentului privind finanțarea în cadrul Parlamentului, a decis, în 2006, cu privire la o serie de îmbunătățiri semnificative ale normelor de aplicare, cum ar fi creșterea opțiunii de prefinanțare de la 50% la 80% pentru a simplifica procedura și a îmbunătăți solvența beneficiarilor, precum și relaxarea normelor privind transferurile între capitolele din bugetele beneficiarilor, cu scopul de a le permite acestora să își ajusteze bugetele în funcție de circumstanțele politice în schimbare;
- U. întrucât experiența finanțării partidelor și fundațiilor politice europene afiliate ale acestora a arătat că acestea au nevoie de mai multă flexibilitate și de condiții comparabile în ceea ce privește reportarea fondurilor pentru următorul exercițiu financiar și acumularea de rezerve din resurse proprii peste minimul stabilit pentru cheltuielile lor finanțabile din fonduri proprii;
- V. întrucât partidele politice europene cheltuiesc, în medie, aproape jumătate din bugetele lor pe administrația centrală (personal, chirii etc.) și un sfert pe reuniunile organelor (statutare și nestatutare) ale partidului, restul bugetului fiind destinat campaniilor electorale și asistenței acordate organizațiilor afiliate;

¹ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002, JO L 248, 16.9.2002, p. 1.

- W. întrucât fundațiile politice europene au un tipar diferit al cheltuielilor, cheltuind, în medie, 40% din bugetele lor pe administrația centralizată și reuniuni și alte 40% pe serviciile externe, cum ar fi studii, cercetări, publicații și seminare;
- X. întrucât principala componentă a resurselor proprii ale partidelor politice europene este reprezentată de cotizațiile colectate de la partidele membre și mai puțin de 5% din veniturile lor totale provin din cotizații ale membrilor și din donații;
- Y. întrucât proporția finanțării provenite din bugetul Uniunii în cadrul veniturilor totale este mai mare în cazul partidelor politice europene, comparativ cu fundațiile politice europene;
- Z. întrucât donațiile nu reprezintă încă o parte semnificativă a finanțării, doar trei partide și două fundații beneficiind de donații în mod regulat în 2009;
- AA. întrucât există un potențial conflict între, pe de-o parte, obiectivul facilitării și accelerării finanțării pentru ca aceasta să devină mai eficace și, pe de altă parte, obiectivul minimizării riscului financiar pentru bugetul Uniunii;
- BB. întrucât, în perioada acoperită de prezentul raport, și anume 2008-2011, nu a fost necesară impunerea de sancțiuni niciunui partid și niciunei fundații care a beneficiat de finanțare;
- CC. întrucât partidele și fundațiile politice europene trebuie să dobândească personalitate juridică în conformitate cu legislația statului membru în care își au sediul pentru a putea fi eligibile pentru finanțare și întrucât nu au un statut juridic comun;
- DD. întrucât finanțările acordate partidelor și fundațiilor politice europene intră sub incidența definiției „subvențiilor” de la Titlul VI din Regulamentul financiar și a normelor sale de aplicare, dar natura lor specifică înseamnă că nu sunt comparabile cu alte subvenții acordate și gestionate de Comisie; întrucât acest lucru este reflectat într-un număr semnificativ de dispoziții ale Regulamentului privind finanțarea, care stabilește anumite excepții; întrucât această soluție nu este satisfăcătoare,

Noul mediu politic

1. remarcă faptul că partidele politice – alături de fundațiile politice conexe – sunt instrumente esențiale ale unei democrații parlamentare, trăgând la răspundere parlamentarii, contribuind la conturarea voinței politice a cetățenilor, elaborând programe politice, formând și selectând candidați, menținând dialogul cu cetățenii și permițându-le acestora să își exprime opiniile;
2. subliniază că Tratatul de la Lisabona prevede acest rol al partidelor politice și al fundațiilor lor, vizând crearea unui polis european, a unui spațiu politic la nivelul UE și a unei democrații europene, în cadrul căreia inițiativa cetățenilor europeni reprezintă un element constitutiv central;
3. constată faptul că partidele politice europene, în situația actuală, nu sunt în măsură să își ducă la îndeplinire acest rol, deoarece sunt doar organizații-umbrelă ale partidelor naționale și nu au un contact direct cu electoratul din statele membre;

4. remarcă, totuși, cu satisfacție că partidele și fundațiile politice europene au devenit, cu toate acestea, actori indispensabili în viața politică a Uniunii Europene, conturând și exprimând, în special, pozițiile respective ale diferitelor „familii politice”;
5. subliniază necesitatea ca toate partidele politice europene să respecte cele mai înalte standarde ale democrației interne de partid (în ceea ce privește alegerile democratice ale organelor partidului și în procesul decizional democratic, inclusiv în selecția candidaților);
6. consideră că, odată ce au fost îndeplinite cerințele pentru a fi considerat un partid politic la nivelul UE, partidul în cauză poate beneficia de finanțare numai în cazul în care este reprezentat în Parlamentul European de către cel puțin unul dintre membrii săi;
7. subliniază că partidele politice au drepturi, obligații și responsabilități, astfel că ar trebui să urmărească tipare organizaționale generale convergente; consideră că această convergență organizațională poate fi realizată doar prin stabilirea unui statut politic, juridic și fiscal comun, bazat pe legislația UE pentru partidele politice europene și fundațiile politice ale acestora;
8. este convins că un statut juridic autentic al partidelor politice europene și o personalitate juridică proprie, bazate direct pe dreptul Uniunii Europene, le vor permite partidelor politice europene și fundațiilor politice ale acestora să acționeze ca agenți reprezentativi ai interesului public european;
9. consideră că partidele politice europene ar trebui să interacționeze și să concureze în chestiuni ce țin de provocările europene comune și Uniunea Europeană și dezvoltarea acesteia la trei niveluri: regional, național și european; consideră că este extrem de important ca partidele politice europene să fie eficiente și productive la nivelul UE și la cel național, precum și dincolo de aceste niveluri;
10. subliniază importante provocări, în ceea ce privește capacitatea organizațională, cu care partidele politice europene vor trebui să se confrunte în lumina posibilei reformări a sistemului electoral european (crearea unei circumscriptii electorale suplimentare, instituirea unor liste transnaționale);
11. remarcă faptul că această idee este, în principiu, în concordanță cu ideea participării partidelor politice europene la campaniile pentru referendumuri, atunci când acestea sunt direct legate de chestiuni care privesc Uniunea Europeană;
12. decide, prin urmare, să solicite Comisiei să propună un proiect de statut pentru partidele politice europene, în conformitate cu articolul 225 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
13. remarcă faptul că, pe un termen mai scurt, este necesară îmbunătățirea cadrului de reglementare a partidelor și fundațiilor politice europene, un prim pas fiind adoptarea statutului juridic european;

Propuneri de reforme suplimentare

14. consideră că ar trebui să se țină cont de parlamentarii din parlamentele sau adunările

regionale în legătură cu îndeplinirea condițiilor de finanțare doar dacă parlamentul sau adunarea respectivă are competențe legislative;

15. subliniază că acordarea de finanțare și închiderea conturilor partidelor și fundațiilor politice europene sunt proceduri birocratice și greoaie; consideră că aceasta se datorează, în mare parte, faptului că finanțarea intră sub incidența regimului „subvențiilor” în sensul Regulamentului financiar, ceea ce este adecvat pentru finanțarea proiectelor sau asociațiilor, dar nu și a partidelor;
16. consideră, prin urmare, că Comisia ar trebui să propună crearea unui nou titlu în Regulamentul financiar, dedicat exclusiv și adaptat finanțării partidelor și fundațiilor politice europene; consideră că Regulamentul privind finanțarea ar trebui să se refere la dispozițiile acestui nou titlu, în ceea ce privește implementarea acestuia;
17. subliniază că autofinanțarea partidelor și a fundațiilor este un semn de vitalitate; consideră că aceasta ar trebui încurajată prin ridicarea limitei actuale a donațiilor de la 12 000 EUR anual la 25 000 EUR anual/pe donator, în combinație, totuși, cu cerința de a se preciza identitatea donatorilor în momentul obținerii donațiilor în conformitate cu legislația în vigoare și în interesul transparenței;
18. consideră că cerința prezentării unor „programe anuale de lucru”, ca condiție pentru obținerea finanțării, este inadecvată pentru partidele politice; subliniază, de asemenea, că o astfel de cerință nu există în niciun stat membru al UE;
19. subliniază că, pentru ca aceasta să-și îndeplinească obiectivul, momentul finanțării este esențial; solicită, ca o excepție de la normele de aplicare a Regulamentului financiar, ca finanțarea să fie disponibilă la începutul exercițiului financiar, în proporție de 100%, și nu de 80%; consideră, având în vedere experiența pozitivă din trecut, că riscul pentru Parlament ar fi neglijabil;
20. subliniază că Regulamentul financiar prevede că subvențiile nu pot „finanța toate cheltuielile de funcționare ale organismului beneficiar”; remarcă faptul că respectarea acestei prevederi este dificilă îndeosebi în cazul fundațiilor, ceea ce duce la practici contabile evazioniste (de exemplu, „contribuții în natură”); subliniază că aproape niciunul dintre sistemele de finanțare din statele membre nu prevede cerința autofinanțării parțiale, deoarece aceasta poate dezavantaja partidele mai mici sau nou create;
21. subliniază că resursele independente pe care partidele politice europene trebuie să le demonstreze ar putea fi reduse la 10% din bugetul lor total, pentru a consolida și mai mult dezvoltarea acestor partide; consideră, în același timp, că resursele proprii sub forma resurselor fizice nu ar trebui să depășească 7,5% din bugetul lor total;
22. remarcă faptul că, în cazul fundațiilor politice europene, revizuirea instrumentului juridic ar trebui să reprezinte o ocazie pentru a elimina cerința de a demonstra existența resurselor proprii;
23. subliniază faptul că, în contextul acestei revizuri, limitele impuse fundațiilor politice europene de a-și utiliza fondurile în cadrul Uniunii Europene ar trebui să fie eliminate, permițând astfel acestor fundații să joace un rol atât în interiorul, cât și în exteriorul UE;

24. subliniază totuși că relaxarea regimului de finanțare ar trebui să fie contrabalansată de prevederea unor sancțiuni în Regulamentul privind finanțarea, în condițiile în care acestea nu există în prezent; astfel de sancțiuni ar putea lua forma unor penalități financiare în cazul nerespectării normelor referitoare, de exemplu, la transparența donațiilor; subliniază necesitatea de a oferi aceleași condiții pentru crearea rezervelor de resurse proprii în exces și de fonduri reportate, atât pentru partidele politice europene, cât și pentru fundațiile politice europene afiliate acestora;
25. subliniază că, începând cu 2008, partidele politice europene au dobândit dreptul de a utiliza sumele primite ca subvenții pentru „finanțarea campaniilor desfășurate [...] în contextul alegerilor pentru Parlamentul European” [articolul 8 alineatul (3) din Regulamentul privind finanțarea]; subliniază, totuși, că se interzice utilizarea acestor sume pentru finanțarea „campaniilor pentru referendumuri”; consideră, cu toate acestea, că, dacă se dorește ca partidele politice europene să joace un rol politic la nivelul UE, acestea ar trebui să aibă dreptul de a participa la astfel de campanii, atât timp cât obiectul referendumului are legătură directă cu chestiuni care privesc Uniunea Europeană;
26. invită partidele politice europene să lanseze un proces de evaluare a condițiilor care să facă posibilă apartenența individuală directă a cetățenilor la partidele politice europene, precum și a modalităților adecvate vizând participarea directă sau indirectă a persoanelor individuale la activitățile interne și procesele decizionale ale partidelor;
27. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

I. Contextul normativ

Dezvoltarea partidelor politice europene este esențială pentru suscitarea interesului public cu privire la afacerile UE. Prin transcenderea centralității chestiunilor ridicate în mod frecvent și legate de „cine și cum guvernează”, se atrage atenția asupra chestiunii „cine sunt cei guvernați”. Evidențierea discursurilor privind reglementarea partidelor europene este o preocupare mai profundă, legată de modul în care se poate crea un spațiu civic transnațional format din cetățeni liberi și egali, precum și de ceea ce ar putea însemna pentru viitorul integrării o „constituire colectivă”, sub forma unui „contract civic” între diverse popoare. Elaborarea unui pachet de reforme destinat partidelor politice europene ca mijloc de mobilizare a energiilor democratice ale cetățenilor individuali și ale organizațiilor acestora nu este o sarcină ușoară, nu în ultimul rând datorită complexității sistemice a UE. Dar acest lucru ar putea reprezenta un avantaj, cu condiția să se clarifice „misiunea constitutivă” a partidelor politice europene și modul în care un dialog în cunoștință de cauză și bazat pe principii cu privire la dezvoltarea lor politică poate facilita apariția unui „demos” pluralist, ai cărui membri își pot direcționa revendicările democratice spre și prin intermediul instituțiilor centrale. Din moment ce UE nu ar trebui desprinsă de identitățile sale constitutive, crearea unui „demos” european se referă la un spațiu civic discursiv, în care cetățenii conectați la nivel politic sunt liberi să își dezvolte „fundamente” democratice comune pentru a-și urmări obiectivele politice alese. Consolidarea partidelor politice europene este o modalitate de a îmbunătăți guvernanta participativă în cadrul UE și, în cele din urmă, de a consolida democrația.

Regulamentul 2004/2003, adoptat în 2003, oferă cadrul pentru o finanțare transparentă a partidelor politice la nivel european. Acesta reflectă articolul 10 alineatul (4) din TUE, care admite că partidele „contribuie la formarea conștiinței politice europene și la exprimarea voinței cetățenilor Uniunii”, precum și articolul 224 din TFUE, care prevede că regulile privind finanțarea acestora se stabilesc în conformitate cu procedura legislativă ordinară. De asemenea, regulamentul din 2003, astfel cum a fost modificat de Regulamentul 1524/2007, include fundațiile politice în cadrul aceleiași proceduri de finanțare, prevăzând rolul lor specific.

Principala cerință pentru finanțare este clasificarea ca partid/fundație politică la nivel european în temeiul articolului 2 alineatul (3) și articolului 3 din regulament. Un partid politic la nivel european poate înainta o cerere de finanțare către Parlamentul European în fiecare an. Regulamentul definește un „partid politic” ca o asociație de cetățeni care urmărește obiective politice și care este constituit și recunoscut în conformitate cu normele naționale din cel puțin un stat membru. Pentru a putea fi considerat „partid politic la nivel european”, un partid trebuie:

- să aibă personalitate juridică în statul membru în care își are sediul;
- să fie reprezentat, în cel puțin o pătrime din statele membre, de deputați în Parlamentul European (sau în parlamentele naționale, parlamentele regionale ori adunările regionale)

sau trebuie să fi obținut, în cel puțin o pătrime din statele membre, cel puțin 3% din voturile exprimate în fiecare din statele membre respective la ultimele alegeri pentru Parlamentul European;

- să respecte, în special în programul său și în cadrul activităților sale, principiile pe care se întemeiază Uniunea Europeană, și anume principiile libertății, democrației, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și principiul statului de drept;
- să fi participat la alegerile pentru Parlamentul European sau să-și fi exprimat intenția în acest sens.

Parlamentul European trebuie să se asigure că partidele politice la nivel european continuă să îndeplinească aceste criterii. Dacă oricare dintre aceste condiții nu mai este îndeplinită, partidul respectiv își pierde statutul de „partid politic la nivel european” și, prin urmare, este exclus de la finanțare în temeiul regulamentului.

Fundațiile politice afiliate unui partid politic la nivel european pot, de asemenea, înainta o cerere de finanțare prin intermediul partidului respectiv. Regulamentul definește o „fundație politică la nivel european” ca o entitate (sau o rețea de entități) care are personalitate juridică într-un stat membru al UE și este afiliată unui partid politic la nivel european. Fundațiile politice la nivel european au sarcina de a observa, analiza, comunica și contribui la dezbaterile privind, în special, alegerile europene. Normele financiare aplicabile fundațiilor sunt identice cu cele aplicabile partidelor. Cererea de finanțare trebuie să fie însoțită de documente care să ateste statutul politic la nivel european. De asemenea, trebuie să facă dovada unui program politic și a unui statut în care sunt definite, în special, organele care răspund de administrarea politică și financiară, precum și persoanele fizice care, în statele membre în cauză, au competența de reprezentare juridică. Orice modificare ulterioară privind documentele menționate mai sus trebuie notificată Parlamentului European în termen de două luni. În absența notificării, finanțarea se suspendă. Parlamentul European adoptă o decizie în termen de trei luni de la primirea cererii de finanțare.

II. Necesitatea și propunerile de reformă

Este extrem de important ca partidele politice europene care promovează democrația în Uniunea Europeană să beneficieze de un statut juridic comun și uniform. Adoptarea unui statut european pe baza dreptului UE este mai importantă ca niciodată pentru ca partidele să își realizeze obiectivele. Partidele politice europene ar trebui să aibă personalitate juridică pentru a reconcilia disparitatea foarte mare între tratamentul fiscal al partidelor politice europene și cel aplicat instituțiilor europene. Reformele propuse de raportul din 2010 al Secretarului General și de deciziile Biroului din 13 decembrie 2010 sunt rezultatul unei analize profunde a situației actuale, oferind un răspuns global pozitiv la întrebările, preocupările și remarcile partidelor politice europene. În proiectul de raport, propunerile sunt orientate spre o uniformitate organizațională a partidelor politice europene. Convergența organizațională poate fi realizată doar prin stabilirea unui statut politic, juridic și fiscal comun al partidelor politice europene.

Raportarea salută cu fermitate stabilirea unei forme juridice europene speciale și uniforme

pentru partidele politice europene, din motive legate, îndeosebi, de convergența organizațională și fiscală.

În ceea ce privește criteriile de recunoaștere, raportarea propune ca doar partidele naționale și regionale să aibă dreptul de a crea un partid european. Pentru formarea partidelor europene, statutul partidelor europene ține seama, în mod egal, de reprezentanții aleși la nivel european, național și regional, atât timp cât reprezentanții regionali se raportează la parlamentele regionale. Prin urmare, posibilitatea recunoașterii reprezentanților aleși la nivel regional ar trebui reținută în scopul formării partidelor, dar numai în cazul regiunilor cu competențe legislative. În plus, fiecare partid politic european ar trebui reprezentat de cel puțin un deputat în Parlamentul European. Pentru a fi finanțat de Parlamentul European, un partid politic european trebuie să fie reprezentat în Parlamentul European de cel puțin un parlamentar european. De asemenea, trebuie avute în vedere criteriile care se referă la respectarea pe deplin a democrației interne în ceea ce privește componența și formarea partidelor politice naționale, regionale și europene în sine. Această cerință ar însemna că un partid care nu îndeplinește condițiile privind democrația internă nu este luat în calcul pentru cerința de a fi reprezentat în cel puțin șapte state membre, în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul privind finanțarea.

În ceea ce privește resursele independente pe care partidele politice europene trebuie să le demonstreze, proporția ar putea fi redusă la 10%, pentru a facilita dezvoltarea lor în continuare. Mai mult, dovada resurselor sub forma „controversatelor” resurse fizice ar trebui redusă la o proporție de 7,5%. Totuși, în ceea ce privește fundațiile politice, raportarea consideră că revizuirea instrumentului juridic ar trebui să reprezinte o ocazie pentru a elimina cerința de a demonstra existența resurselor proprii. Adoptarea ar trebui să se facă în baza unui acord cu partidele politice europene și fundațiile acestora, conținând criterii uniforme referitoare la utilizarea fondurilor. Nu există probleme sau controverse între partide în ceea ce privește posibilitatea ca fundațiile să acumuleze rezerve și să raporteze fonduri. În ceea ce privește chestiunea donațiilor, o relaxare rezonabilă a limitei donațiilor ar fi suficientă, dacă se convine asupra ridicării acestei limite de la 12 000 EUR la 25 000 EUR.

După cum s-a discutat în raport, dar și în conformitate cu audierile grupurilor politice europene anterioare elaborării proiectului de raport, partidele politice europene ar trebui să aibă posibilitatea de a participa la referendumuri doar dacă este vorba de chestiuni strâns legate de Uniunea Europeană. Personalitatea juridică și statutul european comun al partidelor politice europene va netezi calea pentru adoptarea unei liste transnaționale a deputaților în Parlamentul European, după cum s-a propus în raportul Duff. Crearea unui sistem de partide transnațional rămâne dificilă, dar circumstanțele actuale sunt mai propice decât înainte. Primul pas ar trebui să fie personalitatea juridică și statutul european al partidelor politice europene, urmat de adoptarea unei liste transnaționale a deputaților în Parlamentul European care ar urma să fie aleși.

În ceea ce privește procedura de finanțare, raportarea se declară în favoarea unei transparențe maxime. Finanțarea transparentă este un element fundamental pentru sprijinirea valorilor democratice și promovarea unei bune guvernante. După cum a remarcat Transparency International, după modificarea Regulamentului 2004/2003 în 2007, transparența a crescut efectiv; rapoartele financiare ale tuturor partidelor și fundațiilor pot fi consultate într-o secțiune a site-ului Parlamentului European, în conformitate cu dispozițiile articolului 9a din

regulamentul modificat. Fondurile destinate partidelor politice europene ar trebui aprobate printr-o decizie de acordare a finanțării în temeiul unei proceduri raționalizate. Ar trebui să li se permită fundațiilor politice europene să acumuleze rezerve și să raporteze fonduri. Fundațiile politice europene ar trebui să poată utiliza infrastructura tehnică a PE contra cost, partidele politice europene având această posibilitate. Pentru a garanta transparența, ar trebui să fie posibilă efectuarea unor verificări ex-post cu privire la finanțare.

Există convingerea și sprijinul ferm că este legitim ca partidele politice europene să solicite alinierea statutului lor la cel al instituțiilor europene și Biroul Parlamentului ar trebui să investigheze în continuare această chestiune.

III. Concluzii

Crearea unui mediu sigur și transparent pentru funcționarea și finanțarea partidelor politice europene este un act profund democratic. Avem nevoie de un spațiu, un spațiu european, în care partidele politice să fie active și care să aducă cetățenii în centrul preocupărilor Uniunii și să îi ajute în viața lor de zi cu zi. Adoptarea unor norme specifice ar permite realizarea acestui obiectiv sub două aspecte: pe de-o parte, ar oferi informații actuale, rapide și publice cu privire la formarea partidelor politice europene și la statutul european comun al acestora. Cetățenii ar fi conștienți că participarea la un partid politic european înseamnă că intră sub incidența dreptului Uniunii Europene și că partidele politice au drepturi și obligații. Pe de altă parte, statutul european al partidelor politice europene ar deschide calea pentru crearea unui sistem de partide transnațional. Este primul pas indispensabil spre mai multă participare, mai multă democrație și, în definitiv, spre „mai multă Europă”.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	15.3.2011
Rezultatul votului final	+: 19 -: 2 0: 1
Membri titulari prezenți la votul final	Andrew Henry William Brons, Carlo Casini, Andrew Duff, Ashley Fox, Matthias Groote, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, David Martin, Morten Messerschmidt, Paulo Rangel, Potito Salatto, Algirdas Saudargas, György Schöpflin, Søren Bo Søndergaard, Indrek Tarand, Rafał Trzaskowski, Luis Yáñez-Barnuevo García
Membri supleanți prezenți la votul final	Elmar Brok, Marietta Giannakou, Íñigo Méndez de Vigo, Helmut Scholz, Rainer Wieland